

Sygn. akt VI ACa 872/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA Małgorzata Borkowska

Sędziowie: SA Aldona Wapińska

SO del. Anna Wrembel – Woźniak (spr.)

Protokolant: Izabela Nowak

po rozpoznaniu w dniu 24 marca 2015 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa Banku (...) S.A. w W.

przeciwko A. S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 27 lutego 2014 r.

sygn. akt IV C 1528/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie pierwszym uchyla w całości nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Warszawie dnia 24 sierpnia 2012r., sygn. akt IV Nc 167/12 i oddala powództwo, w punkcie drugim zasądza od Banku (...) S.A. w W. na rzecz A. S. kwotę 7.493 (siedem tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt trzy) złote tytułem zwrotu kosztów procesu oraz w punkcie trzecim nakazuje pobrać od Banku (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 990,88 zł (dziewięćset dziewięćdziesiąt złotych osiemdziesiąt osiem groszy) tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa;

II. zasądza od Banku (...) S.A. w W. na rzecz A. S. kwotę 7.869 (siedem tysięcy osiemset sześćdziesiąt dziewięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI ACa 872/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 czerwca 2012r. (data nadania) powód Bank (...) S.A z siedzibą w W. wniósł o wydanie przeciwko A. S. nakazu zapłaty kwoty 103.376,81 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 72.361,35 zł od dnia 21 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że dochodzona wierzytelność została nabyta w związku z przejęciem przez powoda części majątku Banku (...) S.A. w K. w ramach podziału tego banku w trybie art.529 § 1 pkt. 4 k.s.h., które miało miejsce w dniu 29 listopada 2007 roku. Przedmiotowa wierzytelność wynika z umowy kompleksowej Pakietu (...) nr (...) z

dnia 23 kwietnia 2007 roku, zawartej pomiędzy Bankiem (...) S.A. w K. i J. S. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...). Dłużnik zmarł w dniu 2 października 2009 roku, a spadek po nim nabył jego syn A. S.. Na dowód powyższych okoliczności dołączyto do pozwu wyciąg z ksiąg Banku (...) SA (...), umowę kompleksową Pakietu (...) nr (...) z dnia 23 kwietnia 2007 roku, akt poświadczenia dziedziczenia, przedprocesowe wezwanie do zapłaty, odpis z KRS.

W dniu 24 sierpnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym nakazał pozwanemu zapłacić na rzecz powoda kwotę 103.376,81 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 72.361,35 zł od dnia 21 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1.310 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa albo wniósł w tym terminie zarzuty (k.63).

W dniu 18 września 2012 roku pozwany A. S. wniósł zarzuty od nakazu zapłaty, w których zakwestionował dochodzone roszczenie zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. Podniósł między innymi, że z dołączonych do pozwu dokumentów dochodzone roszczenie nie wynika, nie można ustalić sposobu powstania, daty powstania ani wysokości zadłużenia. W związku z powyższym pozwany wniósł o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa w całości (k.66-70).

W odpowiedzi na zarzuty powód wskazał, że dochodzone roszczenie wynika z umowy limitu debetowego i umowy ustalającej ogólne zasady kredytowania zawartych w dniu 30 lipca 2009r. między powodem a ojcem pozwanego, w imieniu którego działał pozwany. Pozwany przyjął również wypowiedzenie adresowane na (...). Do pisma zawierającego zarzuty od nakazu zapłaty dołączono wymienione w piśmie umowy, pełnomocnictwo udzielone pozwanemu przez jego ojca-J. S., załączniki do umowy kompleksowej Pakietu (...) nr (...) z dnia 23 kwietnia 2007 roku, wypowiedzenie umowy z dnia 24 listopada 2010r., raport obrotów na rachunku (...) (k.84-170).

W piśmie z dnia 11 kwietnia 2013 roku (k.182-185) pozwany podniósł, iż dowody dołączone do odpowiedzi na zarzuty są spóźnione. Poza tym nadal nie jest jasne, jaka umowa jest podstawą roszczenia - czy umowa kompleksowa Pakietu (...) czy umowa limitu debetowego czy umowa rachunku bankowego, o której mowa w wypowiedzeniu z dnia 24 listopada 2010 roku, co ma także znaczenie dla przedawnienia roszczenia. Podniósł, iż umowy zawarte przez jego ojca J. S. z bankiem wygasły z chwilą jego śmierci. Umowy te związane były z prowadzoną przez J. S. działalnością gospodarczą, z którą pozwany nie ma nic wspólnego. Pozwany zarzucił także nieudowodnienie wysokości roszczenia.

W piśmie z dnia 15 maja 2013 roku (data prezentaty) powód wskazał, że umowa limitu debetowego nie była nową umową, lecz została zawarta w ramach umowy kompleksowej Pakietu (...). Roszczenie stało się wymagalne w dniu 30 czerwca 2010r., zgodnie z treścią umowy limitu debetowego i nie uległo przedawnieniu, albowiem roszczenia z umowy o kredyt przedawniają się po upływie lat trzech, a taki termin nie upłynął od daty wymagalności dochodzonego roszczenia do dnia wniesienia powództwa w niniejszej sprawie. Powód podniósł też, że zarzut przedawnienia jest spóźniony, nie jest natomiast spóźnione powołanie się przez powoda na dowody dołączone do pisma zawierającego zarzuty od nakazu zapłaty, albowiem potrzeba ich powołania wyniknęła z treści zarzutów od nakazu zapłaty (k.191-192).

W odpowiedzi na powyższe pismo pozwany w piśmie z dnia 4 lipca 2013r. (k.196-200) zakwestionował zasadność dochodzonego roszczenia z uwagi na niewykazanie związku między umową limitu debetowego z dnia 30 lipca 2009 roku a umową kompleksową Pakietu (...) z dnia 23 kwietnia 2007 roku oraz z uwagi na sprzeczność wyciągu z ksiąg banku z treścią złożonych do akt umów i wypowiedzenia umowy rachunku bankowego, a także z uwagi na brak wykazania sposobu wyliczenia wysokości dochodzonej należności i odsetek. Podniósł także, że zarzut przedawnienia mógł być podniesiony dopiero po złożeniu przez powoda pisma zawierającego odpowiedź na zarzuty od nakazu zapłaty, albowiem z treści pozwu i dołączonych do niego dokumentów nie wynikał charakter zobowiązania. A zatem nie można twierdzić, aby podniesienie zarzutu przedawnienia przez pozwanego było spóźnione.

Wyrokiem z dnia 27 lutego 2014r. Sąd Okręgowy w Warszawie utrzymał w całości w mocy nakaz zapłaty z dnia 24 sierpnia 2012r., sygn. IV Nc 167/12, zasądził od A. S. na rzecz Banku (...) S.A. w W. kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu

kosztów zastępstwa procesowego oraz nakazał pobrać od A. S. na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Warszawie) kwotę 990,88 zł tytułem kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił, iż w dniu 23 kwietnia 2007 roku Bank (...) S.A. w K. i J. S. prowadzący działalność gospodarczą (...) zawarli kompleksową umowę nr (...) w ramach Pakietu (...). W ramach tej umowy kredytobiorcy przysługiwały różne produkty i usługi. Umowa została zawarta na czas nieokreślony i mogła być rozwiązana przez każdą ze stron w formie pisemnej za wypowiedzeniem, z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia lub za porozumieniem w każdym czasie. Integralną częścią wyżej wskazanej umowy był załącznik zawierający postanowienia szczegółowe dotyczące karty debetowej harmonium dla klientów biznesowych. Jak wynika z jego treści wydano karty płatnicze umożliwiające dokonywanie operacji w ciężar rachunków bankowych dla J. S., A. S. i M. S..

W dniu 30 lipca 2009 roku Bank (...) S.A. w W. zawarł z J. S. umowę nr (...) ustalającą ogólne zasady kredytowania oraz umowę nr (...) dotyczącą limitu debetowego. Umowy te podpisał w imieniu kredytobiorcy jego syn A. S., działając na podstawie pełnomocnictwa notarialnego. Przyznany limit debetowy wynosił 73.000 zł. Termin spłaty limitu upływał w dniu 30 czerwca 2010 roku. Spłata limitu debetowego miała następować automatycznie z wpływów na rachunek kredytobiorcy, który upoważnił bank do obciążania rachunku kwotami z tytułu spłaty odsetek i prowizji. Kredytobiorca obowiązany był zapewnić na rachunku środki wystarczające na spłatę zobowiązań. Na dzień 30 lipca 2010 roku wykorzystano 72.361,35 zł z limitu debetowego.

W dniu 2 października 2009 roku zmarł J. S., a spadek po nim odziedziczył syn A. S..

Sąd Okręgowy ustalił, że zgodnie z planem podziału z dnia 15 listopada 2006 roku nastąpił podział Banku (...) S.A. w K. przez wydzielenie w trybie art. 529 § 1 pkt. 4 k.s.h. Bank (...) S.A. w W., jako spółka przejmująca, stosownie do art. 531 § 1 k.s.h. wstąpił w prawa i obowiązki Banku (...) S.A. w K.. W dniu 29 listopada 2007 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy dokonał wpisu podwyższenia kapitału zakładowego Banku (...) S.A. w W..

Bank (...) S.A. w W. pismem z dnia 24 listopada 2010 roku skierowanym do (...) wypowiedział umowę rachunku bankowego z dnia 30 sierpnia 1993 roku. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni od daty doręczenia wypowiedzenia. Z treści pisma wynikało, iż kwota zadłużenia przeterminowanego na dzień sporządzenia pisma wynosiła 76.343,24 zł, w tym kapitał 72.361,35 zł, odsetki 301,89 zł (powinno być 3.901,89 zł) i prowizje 80zł. Powyższe wskazane pismo zostało doręczone w dniu 1 grudnia 2010 roku.

W dniu 10 maja 2012 roku Bank (...) S.A. skierował do A. S. pismo, w którym wzywał go jako spadkobiercę po zmarłym ojcu do zapłaty kwoty 101.582,64 zł w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma. Pozwany pismo otrzymał w dniu 21 maja 2012 roku, odebrała je pracownica pozwanego.

Sąd Okręgowy wskazał, że po dniu 2 października 2009 roku w W., to jest po dacie śmierci J. S., na jego rachunku bankowym były przeprowadzane transakcje.

Suma zadłużenia na dzień 23 czerwca 2012 roku wynosiła 100.163,97 zł, z czego kapitał wynosił 72.361,35 zł, a odsetki 27.802,62 zł. Natomiast stan zadłużenia na dzień 21 czerwca 2012 roku wynosił 104.446,17 zł, w tym niezmiennie 72.361,35 zł kapitału i 32.084,82 zł odsetek.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: umowy kompleksowej (k.9-11), załącznika do umowy (k. 111-113), umów (k.158-163, k.164-165), opinii biegłego (k.209-212, k.247-250), pełnomocnictwa (k.166-168), aktu poświadczenia dziedziczenia (k.12-14), odpisu KRS (k.18-60), wypowiedzenia umowy (k.169), potwierdzeń odbioru (k.170, k.15v), wezwania do zapłaty (k.15), raportu z obrotów (k.114-157).

Sąd Okręgowy uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy wskazał, iż za bezsporne należy uznać, iż strony niniejszego procesu są następcami prawnymi podmiotów, które zawarły między sobą kompleksową umowę Pakietu (...).

Za niezasadne Sąd Okręgowy uznał zarzuty podnoszone przez pozwanego.

Przede wszystkim, Sąd Okręgowy nie podzielił twierdzeń pozwanego, iż wraz ze śmiercią ojca pozwanego zamknięciu powinien ulec również rachunek bankowy otwarty w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Sąd Okręgowy wskazał, że w umowie brak jest zapisu, jakoby śmierć powodowała wygaśnięcie rachunku bankowego. Umowa została zawarta na czas nieokreślony i mogła być rozwiązana przez każdą ze stron w formie pisemnej za wypowiedzeniem, z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia lub za porozumieniem w każdym czasie. Bank był uprawniony do rozwiązania umowy za wypowiedzeniem z ważnych powodów.

Poza tym, Sąd Okręgowy nie dał wiary pozwanemu, jakoby nie wiedział o istnieniu zadłużenia i jego wysokości. Sąd Okręgowy podkreślił, że pozwany osobiście w dniu 30 lipca 2009 roku podpisywał z upoważnienia ojca umowę nr (...) ustalającą ogólne zasady kredytowania oraz umowę nr (...) dotyczącą limitu debetowego. Ponadto karty płatnicze umożliwiające dokonywanie operacji w ciężar rachunków bankowych wydano między innymi dla pozwanego. Poza tym bank dwukrotnie poinformował pozwanego o wysokości zadłużenia pismem z dnia 30 sierpnia 1993 roku oraz pismem z dnia 10 maja 2012 roku.

Zdaniem Sądu Okręgowego, nietrafnie też podnosił pozwany, jakoby nie został poinformowany, kiedy dokładnie zamknięto rachunek bankowy, albowiem pismem z dnia 24 listopada 2010 roku Bank (...) S.A. w W. wypowiedział umowę rachunku bankowego z dnia 30 sierpnia 1993 roku. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni od daty doręczenia wypowiedzenia. Powyżej wskazane pismo zostało doręczone w dniu 1 grudnia 2010 roku.

Za nietrafny uznał też Sąd Okręgowy zarzut, iż nie zostało jasno sprecyzowane, z jakiego tytułu wynika zadłużenie pozwanego, skoro powód jako tytuł wskazywał zarówno umowę kompleksową Pakietu (...) z dnia 23 kwietnia 2007 roku, umowę limitu debetowego z dnia 30 lipca 2009 roku, czy wreszcie umowę rachunku bankowego z dnia 24 listopada 2010 roku.

Sąd Okręgowy podniósł w tym zakresie, że zgodnie z umową kompleksową Pakietu (...) z dnia 23 kwietnia 2007 roku pozwany nabył produkt w postaci limitu debetowego, który sam w sobie nie mógł stanowić produktu bankowego, ale wynikał z zawartej umowy, co również potwierdzała sama nazwa umowy „kompleksowa pakietu...” świadcząca o tym, że bank oferował klientowi jedną umowę kilka różnych produktów.

Sąd Okręgowy nie podzielił także zarzutu niewykazania dochodzonej pozwem kwoty, wskazując, że wysokość zadłużenia pozwanego wobec powoda została ustalona na podstawie kategorycznej opinii biegłego sądowego. Biegły stwierdził, że wartość kapitału była niezmienna od 30 czerwca 2010 roku i wynosiła na dzień 21 czerwca 2012 roku -72.361,35 zł, kwota odsetek - 32.084,82zł, co łącznie dawało zadłużenie - 104.446,17zł czyli kwotę wyższą od żądanej w pozwie.

Sąd Okręgowy wskazał również, iż - wbrew twierdzeniom strony pozwanej - dowody przedstawione przez powoda w postaci dokumentów nie były spóźnione, ponieważ potrzeba powoływania się na nie powstała w toku procesu. Pozwany w zarzutach do nakazu zapłaty przyznał, że zmarły ojciec posiadał różne produkty i korzystał z różnych usług banku. Podnosił, że w pozwie powód nie wskazał z jakiego tytułu powstało zadłużenie, co nie było prawdą, ponieważ od początku wskazana była umowa kompleksowa Pakietu (...) z dnia 23 kwietnia 2007 roku. Potrzeba powołania biegłego ds. bankowości powstała dopiero po zakwestionowaniu przez pozwanego wiarygodności wyciągu z ksiąg bankowych, wobec czego również ten dowód nie był spóźniony.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2002, nr 163, poz. 1349).

Od powyższego wyroku apelację wniósł pozwany, zaskarżając go w całości i wnosząc o jego zmianę i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm

przepisanych za obie instancje, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za obie instancje.

Skarżący zarzucił:

1) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 §1 k.p.c., przez dokonanie oceny dowodów niezgodnie z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, poprzez ustalenie przez Sąd, że podstawą roszczenia powoda, a tym samym podstawą ustalonego zadłużenie pozwanego wobec powoda była umowa kompleksowa Pakietu (...), którą ojciec pozwanego zawarł z Bankiem (...) SA w dniu 23 kwietnia 2007 roku, podczas gdy analiza treści tej umowy, jak również wszystkich innych dokumentów i innych dowodów w sprawie nie prowadzi to takiego wniosku, biorąc po uwagę zasady logicznego rozumowania i w oparciu o doświadczenie życiowe, a w konsekwencji poprzez błędne uznanie przez Sąd I instancji, że dane podane w wyciągu z ksiąg banku (...) są wiarygodne,

2) naruszenie przepisów postępowania, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

- art. 6 § 1 i 2 k.p.c. i 207 § 6 k.p.c., 217 § 2 k.p.c. poprzez dopuszczenie przez Sąd I instancji dowodu z opinii biegłego w niniejszej sprawie, pomimo, że wniosek powoda, reprezentowanego od samego początku przez profesjonalnego pełnomocnika o dopuszczenie tego dowodu był spóźniony;

- art. 232 k.p.c. w związku z art. 217 § 2 k.p.c. poprzez dopuszczenie przez Sąd I instancji dowodów z dokumentów w postaci umowy limitu debetowego z dnia 30 lipca 2009 roku i umowy ustalającej ogólne zasady kredytowania z dnia 30 lipca 2009 roku, jako wniosków spóźnionych;

- art. 232 k.p.c. w związku z art. 217 § 2 k.p.c. poprzez dopuszczenie przez Sąd I instancji dowodu z opinii biegłego jednoczesnym sformułowaniem tezy dowodowej, której nie sformułował powód, co w konsekwencji powoduje, że dowód ten de facto należy potraktować jako dopuszczony przez Sąd z urzędu, a nie na wniosek strony.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja pozwanego zasługuje na uwzględnienie, chociaż nie wszystkie zarzuty w niej podniesione można uznać za trafne.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutów dotyczących naruszenia przepisów postępowania tj. art. 6 § 1 i 2 k.p.c., art. 207 § 6 k.p.c., art. 217 § 2 k.p.c. i art. 232 k.p.c. poprzez dopuszczenie przez Sąd Okręgowy dowodów w postaci umowy limitu debetowego z dnia 30 lipca 2009 roku i umowy ustalającej ogólne zasady kredytowania z dnia 30 lipca 2009 roku oraz dowodu z opinii biegłego sądowego.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 232 k.p.c. w zw. z art. 217 § 2 k.p.c. przez dopuszczenie dowodu z umowy limitu debetowego z dnia 30 lipca 2009 roku i umowy ustalającej ogólne zasady kredytowania z dnia 30 lipca 2009 roku.

Zgodnie z przepisem art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę. Natomiast przepis art. 217 § 2 k.p.c. stanowi, iż sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy nie naruszył powołanych wyżej przepisów dopuszczając dowód z dokumentów dołączonych do odpowiedzi na zarzuty od nakazu zapłaty tj. z dnia 30 lipca 2009 roku i umowy ustalającej ogólne zasady kredytowania z dnia 30 lipca 2009 roku. Należy wskazać, że sprawa niniejsza została wniesiona w trybie postępowania nakazowego. W postępowaniu tym zakres twierdzeń i dowodów, jakie powód

powinien przytoczyć w pozwie, wyznaczony jest wyłącznie poszczególnymi podstawami uprawniającymi do wydania nakazu zapłaty przewidzianymi w art. 485 k.p.c. Powód zatem ma prawo powołać jeszcze dalsze twierdzenia i dowody w odpowiedzi na zarzuty pozwanego. Powód wnosząc o wydanie nakazu zapłaty przeciwko pozwanemu powoływał się na dołączony do pozwu wyciąg z ksiąg banku, który uznawał za dokument urzędowy, a w związku z tym wystarczający do wydania nakazu zapłaty. W sytuacji zakwestionowania dochodzonej należności przez pozwanego w zarzutach od nakazu zapłaty, pozwany uprawniony był do złożenia kolejnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Dlatego też dowody złożone przy piśmie zawierającym odpowiedź na zarzuty od nakazu zapłaty nie mogą być uznane za spóźnione, a ich dopuszczenie przez Sąd Okręgowy nie stanowiło naruszenia wskazanych w apelacji przepisów.

Za trafny natomiast można uznać zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów art. 6 § 1 i 2 k.p.c., art. 207 §6 k.p.c. i art. 217 § 2 k.p.c. oraz 232 k.p.c. w związku z art. 217 § 2 k.p.c. poprzez dopuszczenie dowodu z opinii biegłego w niniejszej sprawie, pomimo, że wniosek powoda, reprezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika, w tym zakresie był spóźniony i nieprecyzyjny.

Przepis art. 6 k.p.c. wskazuje się, że sąd powinien przeciwdziałać przewlekaniu postępowania i dążyć do tego, aby rozstrzygnięcie nastąpiło na pierwszym posiedzeniu, jeżeli jest to możliwe bez szkody dla wyjaśnienia sprawy (§1) oraz, że strony i uczestnicy postępowania obowiązani są przytaczać wszystkie okoliczności faktyczne i dowody bez zwłoki, aby postępowanie mogło być przeprowadzone sprawnie i szybko (§2). Z kolei przepis art. 207 § 6 k.p.c. stanowi, iż sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. A zatem, sąd powinien dążyć do koncentracji materiału dowodowego, dyscyplinować strony w tym zakresie, a dowody spóźnione pominąć.

Należy zgodzić się ze skarżącym, że wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego mógł i powinien zostać zgłoszony wcześniej, aniżeli uczynił to powód. Pozwany już w zarzutach od nakazu zapłaty zakwestionował dochodzone roszczenie zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. Pismo zawierające zarzuty od nakazu zapłaty zostało doręczone stronie powodowej w dniu 5 grudnia 2012r. (k.176). Także w piśmie z dnia 11 kwietnia 2013r. (k. 182-185) pozwany zarzucał nieudowodnienie podstawy faktycznej i prawnej, a także wysokości dochodzonego roszczenia. Tymczasem wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości na okoliczność stwierdzenia istnienia i wysokości zobowiązania pozwanego został zgłoszony dopiero na rozprawie w dniu 4 lipca 2013 roku (k.202-204). Wniosek ten został przez Sąd Okręgowy oddalony, rozprawa została zamknięta a ogłoszenie wyroku odroczone do dnia 11 lipca 2015 roku. W dniu 11 lipca 2011 roku Sąd Okręgowy otworzył zamkniętą rozprawę na nowo i dopuścił dowód z opinii biegłego do spraw bankowości na okoliczność ustalenia kwoty zadłużenia wynikającego z umowy kompleksowej Pakietu (...) na dzień 23 marca 2012r., z ustaleniem kwoty kapitału i kwoty odsetek (k.206).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Apelacyjny uznał, iż słusznie wskazuje skarżący, że wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego był spóźniony, a poza tym powód nie sprecyzował okoliczności, na jakie dowód z opinii biegłego został zgłoszony. W sytuacji, kiedy powód reprezentowany był przez profesjonalnego pełnomocnika, dopuszczenie takiego dowodu przez Sąd Okręgowy z jednoczesnym sformułowaniem tezy dowodowej, której nie sformułował powód stanowiło naruszenie wskazanych w apelacji przepisów.

Jednocześnie należy wskazać, że opinia biegłego nie ma istotnego znaczenia w niniejszej sprawie albowiem sprowadza się jedynie do weryfikacji arytmetycznej prawidłowości wyliczenia odsetek od wskazywanego przez powoda kapitału zadłużenia. W żadnym razie opinia biegłego P. K. nie może być uznana za dowód istnienia i wysokości dochodzonego roszczenia, o czym będzie jeszcze mowa w dalszej części uzasadnienia. Przeciwnie twierdzenia Sądu Okręgowego nie zasługują na podzielenie.

Zasadności wniesionego w niniejszej sprawie powództwa nie potwierdzają także dokumenty złożone przez powoda. Słusznie podnosi pozwany, że przeciwnie ustalenia Sądu Rejonowego pozostają w sprzeczności z zebrany w sprawie materiałem dowodowym.

Trafny jest zarzut art. 233 § 1 k.p.c., przez dokonanie oceny dowodów niezgodnie z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, poprzez ustalenie przez Sąd Okręgowy, że podstawą roszczenia powoda, a tym samym podstawą ustalonego zadłużenia pozwanego wobec powoda była umowa kompleksowa Pakietu (...), którą ojciec pozwanego zawarł z Bankiem (...) SA w dniu 23.04.2007 r., podczas gdy analiza treści tej umowy, jak również wszystkich innych dokumentów i innych dowodów w sprawie nie prowadzi to takiego wniosku, biorąc po uwagę zasady logicznego rozumowania i w oparciu o doświadczenie życiowe, a w konsekwencji poprzez błędne uznanie przez Sąd I instancji, że dane podane w wyciągu z ksiąg banku (...) są wiarygodne.

Słusznie podnosi pozwany, że w pozwie powód podał, iż podstawą roszczenia jest umowa kompleksowa Pakietu (...) zawarta pomiędzy ojcem pozwanego i poprzednikiem prawnym powoda - Bankiem (...) SA w dniu 23 kwietnia 2007 roku, jednakże ani z treści pozwu, ani z treści tej umowy nie wynika w jaki sposób powstało dochodzone w niniejszej sprawie zadłużenie, ani w jakiej wysokości i na jakich zasadach były naliczane żądane przez powoda odsetki oraz opłaty.

Należy podkreślić, że zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 6 k.c., to na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia swoich roszczeń. Zgodnie, bowiem z treścią powołanego przepisu, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zgodnie z dyspozycją art. 232 kpc strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Skoro więc powód twierdził, że istnieje zadłużenie w określonej wysokości, pozostające w związku z dołączoną do pozwu umową kompleksową Pakietu (...), powinien okoliczności te udowodnić.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego powód nie sprostał temu obowiązkowi.

Dołączony do pozwu wyciąg z ksiąg powoda (k.4) nie ma w niniejszej sprawie mocy dokumentu urzędowego. Zgodnie z art. 95 ust.1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, ze zm.) księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Zgodnie natomiast z ust. 1a cytowanego przepisu moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Przepis zawarty w ust. 1a art. 95 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe został dodany przez art. 1 ustawy z dnia 19 kwietnia 2013 r. (Dz.U. z 2013r., poz.777) zmieniającej niniejszą ustawę z dniem 20 lipca 2013 r., ale wcześniej już wyrokiem z dnia 15 marca 2011 r., sygn. akt P 7/09 (Dz. U. Nr. 72, poz.388), wydanym w odniesieniu do przepisu art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, ze zm.) Trybunał Konstytucyjny uznał, iż w części, w jakiej art. 95 ust.1 Prawa bankowego nadawał moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych banku w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, był niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Niewątpliwie niniejsze postępowanie prowadzone jest wobec konsumenta, a zatem wyciąg z ksiąg banku nie ma w niniejszej sprawie mocy dokumentu urzędowego i nie wiąże się z nim domniemanie zgodności z prawdą oświadczeń w nim zawartych. Dokument ten może być jedynie uznany za dokument prywatny, którego moc dowodową sąd ocenia według zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c. Dokument ten został zakwestionowany przez pozwanego, a zatem powód powinien udowodnić zawarte w tym dokumencie treści.

Tymczasem treść tego dokumentu pozostaje w sprzeczności z pozostałymi dokumentami złożonymi przez powoda w niniejszej sprawie. Z treści wyciągu z ksiąg banku wynika, że na dzień 26 czerwca 2012 roku wymagalne zadłużenie J. S. wobec powoda powstało z tytułu umowy kompleksowej Pakietu (...) nr (...) z dnia 23 kwietnia 2007 roku. Niewątpliwie jednak z treści umowy kompleksowej Pakietu (...) (k.9-11 oraz k.108-113) nie sposób wywieść dochodzonej w niniejszej

sprawie wierzytelności. Poza tym treść wyciągu z ksiąg banku pozostaje w sprzeczności z treścią załączonego przez powoda do odpowiedzi na zarzuty wypowiedzenia umowy rachunku bankowego z dnia 24 listopada 2010 roku, złożonego na dowód wymagalności dochodzonego roszczenia i wskazującego saldo żądanego przez powoda zadłużenia (k.169). Z treści wypowiedzenia wynika, że dotyczy umowy rachunku bankowego nr (...) z dnia 30 sierpnia 1993 roku, a zatem umowy, która została zawarta jeszcze przed zawarciem umowy kompleksowej Pakietu (...) i rachunku o innym numerze aniżeli wskazany w umowie kompleksowej. Umowa kompleksowa Pakietu (...) została bowiem zawarta w dniu 23 kwietnia 2007 roku i obejmowała rachunek (...) nr (...).

Niewątpliwie, okoliczności te podważają prawdziwość treści i wiarygodność wyciągu z ksiąg banku, załączonego do pozwu, a któremu w myśl art. 95 Prawa bankowego nie może być nadana moc prawna dokumentu urzędowego w niniejszej sprawie.

A zatem powołanie się na wyciąg z ksiąg bankowych, zakwestionowany przez stronę przeciwną, nie mógł być w niniejszej sprawie wystarczający i konieczne było wykazanie, iż dochodzona pozwem należność istnieje, że opiewa na kwotę wskazaną w pozwie oraz że wynika z powoływanej w pozwie umowy.

W piśmie z dnia 9.01.2013 r. zawierającym odpowiedź na zarzuty od nakazu zapłaty (k.84-84 verte) powód wskazał jako podstawę wyliczenia zadłużenia, w tym odsetek, umowę limitu debetowego. Do pisma załączona została również umowa ustalająca ogólne zasady kredytowania z dnia 30 lipca 2009 roku. Według twierdzeń powoda umowa limitu debetowego została zawarta w ramach umowy kompleksowej Pakietu (...) z dnia 23 kwietnia 2007 roku.

Słusznie jednak wywodzi pozwany, że z treści umowy limitu debetowego nie wynika w żaden sposób, iż istnieje pomiędzy tą umową a umową kompleksową Pakietu (...) jakikolwiek związek. Fakt, że w treści umowy kompleksowej Pakietu (...) z dnia 23 kwietnia 2007 roku wskazane jest, że w ramach tej umowy bank oferuje między innymi produkt w postaci limitu debetowego w żaden sposób nie potwierdza, że umowa limitu debetowego z dnia 30 lipca 2009 roku była zawarta właśnie w ramach tego pakietu. Umowa limitu debetowego nie odnosi się w swej treści do umowy kompleksowej Pakietu (...) z dnia 23 kwietnia 2007 roku. Z treści umowy limitu debetowego wynika natomiast, iż dotyczy ona rachunku o nr (...). W treści umowy kompleksowej Pakietu (...) z dnia 23 kwietnia 2007 roku brak jest jakichkolwiek informacji o takim rachunku, a wręcz przeciwnie z treści § 1 ust. 1 wynika, że w ramach tej umowy bank oferuje pakiet (...), w skład którego wchodzi między innymi produkt/usługa w postaci rachunku (...) nr (...). Także wypowiedzenie umowy rachunku bankowego z dnia 24 listopada 2010 roku w żaden sposób nie odwołuje się do umowy kompleksowej Pakietu (...) z dnia 23 kwietnia 2007 roku, lecz do umowy rachunku bankowego nr (...) zawartej w dniu 30 sierpnia 1993 roku, która to umowa nie została przedstawiona przez powoda jako dowód w sprawie.

W tej sytuacji słusznie wskazuje skarżący, że mając na względzie zasady logiki i doświadczenia życiowego, pozbawione jest podstaw wnioskowanie Sądu I instancji, że umowa limitu debetowego została zawarta w ramach umowy kompleksowej Pakieru (...) i że w konsekwencji umowa kompleksowa z dnia 23 kwietnia 2007 roku jest podstawą roszczenia powoda. Brak jest bowiem dowodów na to, że istnieje pomiędzy tymi umowami jakikolwiek związek poza jedynie tym, że są to dwa odrębne zobowiązania pomiędzy tymi samymi stronami, a mianowicie pozwanym i powodem.

Przeciwnie ustalenie Sądu Okręgowego nie znajduje potwierdzenia w materiale dowodowym i zostało nad wyraz lakonicznie uzasadnione przez Sąd Okręgowy. Sąd Okręgowy w tym zakresie wskazał jedynie, że „pozwany nabył produkt w postaci limitu debetowego, który sam w sobie nie mógł stanowić produktu bankowego, ale wynikał z zawartej umowy, co również potwierdzała sama nazwa umowy „kompleksowa pakietu...” świadcząca o tym, że bank oferował klientowi jedną umową kilka różnych produktów.”. Takie wnioskowanie Sądu jest wadliwe i stanowi niewątpliwie przekroczenie zasad swobodnej oceny dowodów.

Błędnie też wywodził Sąd Okręgowy, jakoby okoliczności takie, jak istnienie i wymagalność wierzytelności, a także posiadanie wiedzy na ten temat przez pozwanego miały wynikać z faktu doręczenia pisma z dnia 24 listopada 2010 roku, w którym Bank (...) S.A. w W. wypowiedział umowę rachunku bankowego.

Przede wszystkim, wypowiedzenie to, jak już pisano wyżej, odnosiło się do umowy rachunku bankowego z dnia 30 sierpnia 1993 roku, dotyczącej rachunku nr (...), a zatem nie dotyczyło umowy kompleksowej Pakietu (...) z dnia 23 kwietnia 2007 roku ani wskazywanego w tej umowie numeru rachunku. Nie zaofiarowano żadnych dowodów dla potwierdzenia jakiegokolwiek związku umowy i rachunku objętych wypowiedzeniem z umową kompleksową i rachunkiem prowadzonym w ramach tej umowy. Wypowiedzenie zostało zaadresowane na firmę, pod którą ojciec pozwanego prowadził działalność gospodarczą, ale nie zostało ustalone czy i ewentualnie kto kontynuował tę działalność po śmierci ojca pozwanego, a wypowiedzenie zostało wysłane i doręczone po śmierci ojca pozwanego, albowiem ojciec pozwanego -J. S. zmarł 2 października 2009 roku, a wypowiedzenie z dnia 24 listopada 2010 roku zostało doręczone w dniu 1 grudnia 2010 roku (k.170). Poza tym wypowiedzenie umowy rachunku bankowego nie może być uznane za skuteczne, jeżeli zostało dokonane po śmierci posiadacza rachunku. Stronami umowy rachunku bankowego są bank i posiadacz rachunku bankowego. W wypadku śmierci posiadacza umowa rachunku bankowego wygasa i nie jest możliwe wstąpienie w ten stosunek umowny jego spadkobierców.

Powyższa kwestia ma jednak drugorzędne znaczenie wobec nieudowodnienia roszczenia i jego wysokości.

Nie ma bowiem racji Sąd Okręgowy twierdząc, że wysokość zadłużenia pozwanego wobec powoda została ustalona na podstawie kategorycznej opinii biegłego sądowego do spraw bankowości.

Jak już wskazywano wyżej, opinia biegłego nie może być uznana za dowód istnienia i wysokości określonego w pozwie roszczenia. W swojej opinii (k.209-213) biegły nie przesądził, że dochodzone zadłużenie wynika z umowy kompleksowej Pakietu (...) z dnia 23 kwietnia 2007 roku. Z opinii tej jednoznacznie wynika, że biegły nie badał żadnych dokumentów bankowych, poza wyciągiem z ksiąg banku i nie analizował kwestii zadłużenia ojca pozwanego, czy zadłużenie to istnieje, z czego wynika i jaka jest jego wysokość. Biegły przyjął domniemanie, że kwota kapitału została przez powoda wskazana prawidłowo i ograniczył się do wyliczenia wysokości odsetek. Biegły domniemywał też, iż dochodzone zadłużenie pozostaje w związku z umową kompleksową Pakietu (...) ale w uzupełniającej opinii pisemnej, stanowiącej odpowiedź na pytania pozwanego, stwierdził, że rozstrzygnięcie tej kwestii nie należy do niego lecz do sądu (k.247-250 opinia uzupełniająca). A zatem, opinia biegłego, wbrew stanowisku Sądu Okręgowego, nie stanowi dowodu, na podstawie którego można kategorycznie stwierdzić, że zadłużenie dochodzone przez powoda wynika z umowy kompleksowej Pakietu (...) i jaka jest rzeczywista wysokość tego zadłużenia.

Niewykazanie przez powoda związku między umową limitu debetowego z dnia 30 lipca 2009 roku a umową kompleksową Pakietu (...) z dnia 23 kwietnia 2007 roku, powoływana w pozwie musi skutkować oddaleniem powództwa, nawet gdyby wykazano, że z umowy limitu debetowego wynika dochodzona w niniejszej sprawie wierzytelność. Należy bowiem uznać, że skoro umowa limitu debetowego nie została zawarta w ramach umowy kompleksowej Pakietu (...), to powołanie się w odpowiedzi na zarzuty od nakazu zapłaty na tę umowę jako podstawę żądania stanowiło zmianę podstawy faktycznej i prawnej powództwa, co w postępowaniu nakazowym jest niedopuszczalne w związku z treścią przepisu art. 495 § 2 zdanie pierwsze k.p.c. Przepis ten stanowi, iż w toku postępowania nie można występować z nowymi roszczeniami zamiast lub obok dotychczasowych. Jednakże w razie zmiany okoliczności powód może żądać zamiast pierwotnego przedmiotu sporu jego wartości lub innego przedmiotu, a w sprawach o świadczenie powtarzające się może nadto rozszerzyć żądanie pozwu o świadczenia za dalsze okresy (art. 495 § 2 zdanie drugie k.p.c.).

A zatem, jeżeli nie wykazano związku umowy limitu debetowego z umową kompleksową Pakietu (...), powołaną w pozwie, to po pierwsze nie udowodniono powództwa, albowiem z samej umowy kompleksowej Pakietu (...) dochodzone zobowiązanie nie wynika i po drugie nie podlega badaniu ewentualne zadłużenie wynikające z umowy limitu debetowego jako niezwiązane z powództwem wniesionym w niniejszej sprawie.

Reasumując, Sąd Apelacyjny uznał, że dochodzone roszczenie nie zostało udowodnione, w związku z czym należało uchylić nakaz zapłaty z dnia 24 sierpnia 2012r., sygn. IV Nc 167/12 i oddalić powództwo na podstawie art. 496 k.p.c. W związku z przegraniem procesu przez powoda należało zasądzić od niego na rzecz powoda zwrot kosztów procesu na podstawie art. 98 i art. 99 k.p.c. w zw. § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002

r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 490). Na koszty te składają się: 3.876 zł - opłata od zarzutów od nakazu zapłaty, 3.600 zł-koszt zastępstwa procesowego, 17 zł - opłata skarbową od pełnomocnictwa, łącznie 7.493 zł. Należało też pobrać od powoda kwotę 990,88 zł tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa na podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z.U.2014r., poz. 1025).

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie I. sentencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. W pkt II sentencji orzeczono o kosztach postępowania apelacyjnego na podstawie art. 98 i art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 490). Na koszty te składają się: 5.169 zł - opłata od apelacji i 2700 zł - koszt zastępstwa procesowego, łącznie 7869 zł.